

нялся дифференцированный подход. На основе характеристик с высоким взвешенным рейтингом, в основе которого лежит низкий балл экспертной оценки, проблемы формулировались как наличие существенного недостатка или противоречия в инвестиционном процессе в отрасли. Эти проблемы требуют кардинального решения по существу. По характеристикам, в основе высокого рейтинга которых лежит большая относительная важность, проблема состоит в необходимости мониторинга состояния и поддержания необходимого уровня в изменяющейся обстановке.

Анализ ранжированного перечня проблем в подгруппах позволяет систематизировать их по предметной области, значимости, логической и технологической соподчиненности. Последовательность и взаимосвязь сгруппированных проблем представлена в форме графа II-го порядка (рис. 2).

Три проблемы являются определяющими в группе внешних нормативно-правовых факторов, влияющих на инвестиционную активность в отрасли. Шесть проблем указывают на внутренние финансовые проблемы предприятий связанные с финансированием инвестиционного процесса. Следующие три проблемы в своей взаимосвязи составляют внутренние управленческие и организационно-правовые проблемы предприятий по осуществлению инвестиционного процесса. Блок внешних экономических проблем содержит также три проблемы и оставшийся пятый блок внутренних экономических и производственных проблем представлен шестью позициями.

Таким образом, выявленный ранжированный ряд проблем позволил систематизировать их по предметной области, значимости, логической и технологической соподчиненности.

Возрождение отрасли и достижения мировых показателей, возможно, достичь только с помощью реализации инвестиционных программ предприятий, посредством осуществления замкнутого цикла производства.

Так как данные программы требуют значительных инвестиций, необходимы государственные льготы и гарантии для потенциальных инвесторов и банков. Гарантии государства будут способствовать привлечению внешних инвестиций и кредитов, которые должны направляться на повышение потенциала формирования собственных инвестиционных ресурсов, переоснащения основных средств. Все эти мероприятия должны повысить эффективность птицеводческих хозяйств, что в свою очередь снизит риск неплатежеспособности предприятий и позитивно повлияет на решение инвесторов об инвестировании.

Также для обеспечения эффективности инвестиций и гарантий внешним инвесторам целесообразно финансировать не отдельные проекты, а комплексные инвестиционные программы. При этом важно чтобы инвестиционные ресурсы формировались широким кругом инвесторов, включая государство, частные фирмы и банки, в том числе иностранные.

Источники и литература

1. Вязовик С. М. Экспертная оценка инвестиционного процесса в птицеводстве АР Крым // Культура народов Причерноморья. – 2004. – № 50. – Т. I. – С. 58–61.
2. Вязовик С. М. Експертна оцінка фінансування інвестицій у птахівництво АР Крим // Торговля і ринок України: Темат. зб. наук. пр. – Випуск 16. – Т. I. – Донецьк: ДонДУЕТ, 2004. – С. 235–241.

Гудзь П.В.

КЛАСТЕРИЗАЦІЯ РОЗВИТКУ КУРОРТНО-РЕКРЕАЦІЙНОГО КОМПЛЕКСУ РЕГІОНУ

Вступ. Територіально-виробничі комплекси в умовах директивної економіки вважалися мало не єдиною організаційною та функціональною формою розвитку регіональної економіки. Вхідження України в ринковий простір супроводжується урізноманітненням форм та способів управління господарством в межах певних територіально-просторових утворень. Розробка сучасного механізму регулювання курортно-рекреаційної території проходить в умовах посилення системності (комплексності) та вдосконалення найважливіших блоків курортно-рекреаційної системи: виробничої, маркетингової, інноваційної, що визнається провідними російськими вченими [1, с. 650].

У сучасній теорії та практиці ефективно господарське використання курортно-рекреаційної території у складі господарського комплексу регіону пов'язується багатьма дослідниками із створенням та функціонуванням курортно-рекреаційних кластерів [2, 3, 4, 5, 6, 7, 8].

Постановка завдання. В Україні напрацьовано досвід практичного впровадження туристичного кластеру у м. Кам'янець-Подільський на Хмельниччині [9, с. 52–53], на Закарпатті на регіональному рівні функціонує територіально-побутовий кластер народних промислів, зокрема килимарства, про необхідність розбудови туристичного кластеру заявило міністерство курортів Криму [10, с. 17]. Модель туристичного кластера організаційно побудована із визначенням функціональних структурних одиниць та зон відповідальності. У кластерах відбувається поглиблений перехід до вузькоспеціалізованого виробництва, що дозволяє сегментувати ринок на вузькі сегменти та ніші, уникаючи конкуренції та підвищуючи якість продукції, розширюючи асортимент, мінімізуючи маркетингові витрати, випускаючи продукцію з більш високим рівнем доданої вартості та широким асортиментом. Отже, необхідно визначити, яким саме чином можливе досягнення ефективності функціонування курортно-рекреаційних підприємств саме на засадах кластерного підходу.

Результати дослідження. За Майклом Портером [11, с. 41], кластери сприяють збільшенню конку-

рентоспроможності підприємств трьома шляхами:

1. Кластери підвищують продуктивність підприємств у тій місцевості, де створено кластер. Ці прогресивні зміни відбуваються за рахунок таких чинників: (а) кращого доступу до робочої сили та постачальників; (б) доступу до спеціалізованої інформації; (в) доповнюваності продуктів, які внаслідок цього стають привабливішими для споживачів; (г) доступу до інституцій та суспільних товарів; (д) кращої мотивації керівників, які хочуть здобути повагу місцевих колег.

2. Кластери збільшують темпи інновацій і визначають їх напрямом, тому створюють фундамент для майбутнього економічного зростання. Досягнення цього ефекти забезпечують (а) краще бачення та розуміння ринку; (б) здатність впроваджувати швидкі зміни та достатня гнучкість; (в) нижча ціна експерименту; (г) тиск конкурентів та інших виробників кластеру.

3. Кластери стимулюють створення нових підприємств, а ця обставина сприяє збільшенню та посиленню впливу кластеру в регіональній економіці та економіці курортних міст. Ці процеси відбуваються завдяки дії таких факторів: (а) помітнішими є ніші для нових підприємств; (б) наявні необхідна сировина, комплектувальні частини та робоча сила; (в) створення нового бізнесу є частиною позитивного ланцюжка зворотного зв'язку. Кластери формують також нові ролі для уряду. Більш вирішальним вплив кластеру виявляється на рівні мікроекономіки.

Кластери мають позитивний вплив не лише на окремі підприємства, а й на економіку регіону та окремих ринків загалом. За галузево-видовою структурою кластерні об'єднання охоплюють: компанії готового продукту, чи сервісні компанії; постачальників спеціалізованих факторів виробництва, компонентів, машин, а також сервісних послуг; посередницькі фірми з надання інформаційних, маркетингових, транспортних, освітніх тощо послуг; фінансові інститути; фірми в суміжних галузях. Тобто на основі територіальної концентрації спеціалізованих постачальників, основних виробників та споживачів, створюються виробничо-продуктові мережі, які є альтернативою галузевому підходу» [7, с. 97].

Функціонування у міській і регіональній економіці кластерів, а не конкуруючих фірм і галузей, дозволяє формувати розвинуті економічні осередки, що сприяють розвитку виробництв і галузей шляхом підвищення продуктивності, стимулювання інновацій, сприянню конкуренції і створенню нових підприємств, що дозволило одному з фахівців вважати, що “поведінка, пропонована кластерною культурою, є наукою виживання регіональної і національної економіки” [12, с. 14]. На думку фундатора сучасної теорії кластерів, “концепція кластера являє собою новий спосіб бачення національної економіки, економіки штату і міської економіки, а також указує на нові ролі компаній, урядів і інших організацій, що мають намір підвищити конкурентоздатність” [11, с. 8–9].

Кластери формуються як у галузях, що характеризуються високими технологіями, так і в традиційних галузях, як у виробництві, так і в індустрії надання послуг. Зокрема, певною мірою це відноситься і до розвитку агломерацій курортно-рекреаційного типу. Розвиток кластерів на терені регіональної економіки сприяє реалізації корпоративного підходу до управління територіями, формує інноваційні програми менеджменту територій, необхідність яких усвідомлюється поки обмеженим колом управлінців регіонального та місцевого рівнів: менеджмент території, в тому числі прикордонних, транскордонних, проблемних територій, рекреаційних цілісних господарських комплексів.

Для організації та успішного розвитку подібного кластера необхідні три умови: інтенсивність конкуренції в місцевих масштабах, загальне середовище для формування нового виду економічної діяльності в даній місцевості, а також ефективність дії формальних і неформальних механізмів, які залежать від менеджменту, розуміння, волі та бажання учасників кластера. Алгоритм побудови кластера не є складним. Скориставшись підходом М. Портера, визначимо основні етапи організації кластеру курортної рекреації в регіоні:

1. Наявність фірми-лідера рекреації в регіоні чи концентрація подібних фірм-продуцентів на курортній території як ядра кластера.

2. Ідентифікація організацій вертикального розподілу праці - виробничих, збутових, посередницьких, постачальників, які зацікавлені приймати участь у процесі виробництва, розподілу, обміну, збуту курортно-рекреаційних послуг.

3. Визначення міжгалузевих підприємств горизонтальної кооперації, які здійснюють виготовлення суміжних продуктів чи сервісних, консалтингових, інформаційних послуг в курортно-рекреаційному секторі економіки.

4. Організаційно-правове забезпечення, реєстрація кластерного об'єднання, розробка оргструктури управління та побудова оргограми.

5. Узгодження стратегії розвитку кластера з планом розвитку міста, регіональними задачами з урахуванням соціальних, екологічних стандартів, та на основі співпраці з місцевими та локальними владами

У курортному приморському місті формуються об'єктивні передумови для створення рекреаційного кластеру. Так, у м. Бердянську провідним рекреатором є ЗАТ “Приазовкурорт”, що спеціалізується з надання санаторно-курортних послуг, а також понад шістьдесят підприємств малого і середнього бізнесу представлені на ринку курортно-рекреаційних послуг. Основними послугами курортного підприємства виступають санаторне лікування, медична реабілітація, профілактика, відпочинок, дозвілля, розваги, супутні послуги – інформаційні, побутові, зв'язку тощо.

До підприємств, які утворюють другий цикл суб'єктів кластерного утворення, відносяться інституційні заклади та установи переважно інфраструктурного забезпечення потреб рекреантів:

послуг проживання – готелі, мотелі, кемпінги, міні-готелі домашніх господарств та підрозділи забезпечення уже їхнього функціонування - ремонтно-будівельні фірми; пральні; комунальні служби;

послуг харчування: підприємства харчування різних типів як у межах міст, так і безпосередньо на ку-

рортний території – ресторани, кафе, бари, їдальні;

послуг відпочинку та розваг – розважальні послуги на атракціонах на воді, в повітрі і на суші - морські круїзи і туристичні одноденні маршрути; заклади дозвілля – казино, спортивні заклади, кіно-концертні заклади, театри, цирк; заклади зв'язку та інформації тощо.

Досвід організації розваг та відпочинку напрацьований окремими оздоровчими закладами регіону. Менеджмент дозвілля провідних рекреаційних підприємств дозволяє створювати штучні пляжі, "острови Робінзона", майданчики для екзотичних ігор, наприклад, пейнтболу; спеціально обладнані куточки відпочинку з барбекю; розмішувати батуту із гіркою та надувні майданчики для водного поло, атракціони типу "куля-капсула", водяні гірки, наприклад, "Змія" має довжину 123 м та перепад висот у 22 м, а для найбільш сміливих – водяні гірки "Камікадзе"- довжиною 68 м та перепадом висот у 27 м та інші засоби розваг на воді або пов'язані з водою. Серед активних форм відпочинку пропонуються спеціальні катера із площадкою та лебідкою для старту парапланеристів; засвоєння азів віндглайдера (віндсерфінгу для початківців, на широкій дошці) чи кайтсерфінгу (повітряний змій плюс дошка); мініготель VIP-класу з підігрітою водою басейну та природним зимовим садом; тир із спеціальним обладнанням та багато інших сучасних засобів релаксації [13, с. 52–53].

До інтегрованих у курортний кластер підприємств, що формують третю циклічну систему вертикальних взаємозв'язків, відносяться:

транспортні фірми забезпечують вигоду часу, поставок; серед транспортних компаній та підприємств до рекреаційного кластеру можуть бути віднесені аеропорт, морський пасажирський порт, мережа залізничного й автобусного сполучення;

торгові фірми надають підприємствам-рекреаторам і рекреантам вигоду зручності місця придбання товарів і послуг; посередницькі фірми, що забезпечують даний сектор матеріалами, запасними частинами, іншими ресурсами; дистриб'юторські фірми представляють інтереси санаторно-курортного комплексу міста в інших регіонах і на зовнішніх ринках;

посередницькі фірми: маркетингові агентства, які реалізують комплекс послуг із просування курортно-рекреаційних послуг на нових, традиційних, міжнародних ринках, надають рекламні послуги; банківські та небанківські фінансово-кредитні установи, що забезпечує кредитно-касове обслуговування підприємств.

До курортно-рекреаційного кластеру четвертого циклу відносяться підприємства, що забезпечують підприємства-рекреатори сільськогосподарською продукцією, переробні і виробничо-торгівельні підприємства міста і регіону, які виступають постачальниками меблів, інструментів, запасних частин, будівельних матеріалів; освітні та наукові заклади, що ведуть підготовку та перепідготовку фахівців, організують наукові дослідження тощо. Отже, курортно-рекреаційний кластер виступає асоціативною формою організації виробництва послуг, а курортно-рекреаційна діяльність – основою економічного зростання регіону.

З урахуванням стратегії розвитку економіки Північного Приазов'я, визначення місця і ролі господарства міських і сільських поселень важливо вибудувати модель цілісного рекреаційного розвитку регіону. Побудова кластера курортно-рекреаційної економіки повинно стати вихідним етапом планування, організації, регулювання, контролю соціального й економічного розвитку приморських міст. Організаційна модель управління курортно-рекреаційним кластером наведена на рис.1.

В практичному плані актуальною проблемою є визначення організаційно-правові форми розвитку кластерного об'єднання. Найбільш ймовірними видаються дві форми – асоціація та громадська організація. Які мають свої позитивні риси та недоліки. Вітчизняний законодавець, визначає асоціацію як господарське об'єднання, створене з метою постійної координації господарської діяльності підприємств шляхом централізації однієї чи кількох виробничих та управлінських функцій, організації спільних виробництв [14, ст.120]. Натомість, організаційно-управлінською моделлю кластерного об'єднання має бути Асоціація, що є неприбутковою за своєю суттю, але може вести підприємницьку діяльність з метою забезпечення статутних цілей неприбуткової організації – матеріально-технічного забезпечення, проведення досліджень тощо.

Однак, в Україні законодавчо регламентується лише діяльність неприбуткових громадських організацій та органів самоорганізації громадян, які не можуть вести господарської діяльності, яка передбачає отримання прибутку без посилення на цілі використання прибутку.

Отримання статусу громадської організації курортно-рекреаційним кластером уповільнить, а то й заблокує діяльність кластерного утворення, оскільки звужує здатність покривати за власний кошт навіть послуги зв'язку. В подібній правовій ямі знаходяться й інші організаційні громадські утворення, які є громадськими неприбутковими організаціями, не є комерційними по суті, але мають вести господарську діяльність, щоб забезпечувати функціонування організації, наприклад, товариства співвласників багатоквартирних будинків. Звісно, до таких організацій мають діяти або податкові пільги, або дозвільне право на проведення господарсько-комерційної діяльності.

Ближчим за своєю суттю до організації управління кластером може виступати аналог Асоціації, регламентований російським законодавством. Там Асоціація може мати у власності земельні ділянки, будинки, будівлі, споруди, житловий фонд, транспорт, устаткування, інвентар, майно культурно-просвітнього й оздоровчого призначення, кошти, акції, інші цінні папери й інше майно, необхідне для матеріального забезпечення діяльності. У власності Асоціації можуть також знаходитися установи, видавництва, засоби масової інформації, створювані Асоціації, що формуються за рахунок засобів, відповідно до її статутних цілей. Дозволена підприємницька діяльність, але доходи від підприємницької діяльності Асоціації не можуть перерозподілятися між членами Асоціації і повинні використовуватися тільки для досягнення стату-

тних цілей.

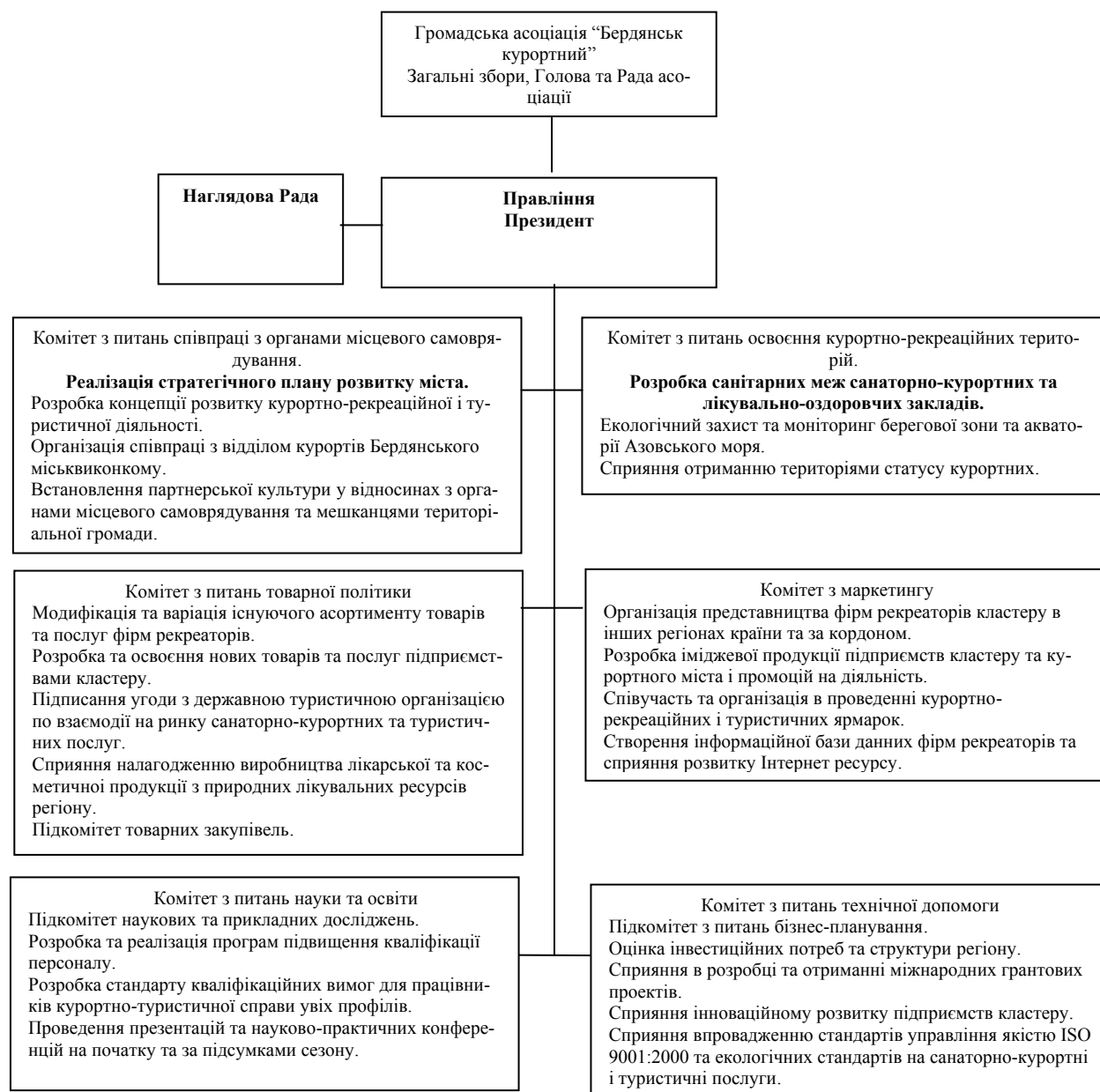


Рис. 1. Організаційна схема управління курортно-рекреаційним кластером

Подібний варіант Асоціації більше відповідав би статутним завданням громадських організацій і організацій кластерних утворень, які не є в чистому вигляді ні господарськими, ні громадськими. Російськими вчені визначають, що створення громадського регіонального рекреаційного об'єднання у формі асоціації є "єдиним механізмом, що дозволяє розробляти і реалізовувати регіональні програми розвитку туризму та рекреації" [15].

По-друге, об'єднуючи учасників кластеру на основі спеціалізації по окремим цільовим сегментам та ринковим нішам, такого роду об'єднання унеможливує проведення крайньої форми конкуренції – недобросовісної реклами, торгівельних воєн, впровадження демпінгових цін, інформаційного шпіонажу тощо. Натомість має місце узгодження дій учасників кластера, наприклад, обсягів та асортименту імпорту/експорту продукції.

Враховуючи те, що в рекреаційному секторі переважають малі підприємства, утворення кластерних структур "дозволяє поєднати конкуренцію та кооперацію, тобто можливість збільшувати обсяги виробництва та збуту, залучати нові фірми в галузь і одночасно координувати дії всіх суб'єктів територіально-галузевого утворення для підвищення загальної конкурентоспроможності в порівнянні з зовнішніми структурами" [11, с. 251]. Економічні переваги від діяльності кластерного утворення впливають з масштабу закупівель, економії на транспортних і накладних витратах тощо, тобто кластер є системою взаємозалежних фірм і організацій, ефективність яких як цілого перевищує просту суму складових частин.

По-третє, у координації діяльності, узгодженні взаємних зусиль особливо на зовнішніх ринках виникає потреба і вона реалізується в процесі проведення маркетингової політики засобами просування курортно-оздоровчих послуг практично усіма суб'єктами кластера. Так, утворюючи представництва курортного міста, бізнес-центри і т.п. в інших регіонах, формуються передумови для агресивної маркетингової полі-

тики з привертання уваги цільових ринків до зазначеного регіону відпочинку і лікування, для продуманої політики позиціонування цих та інших допоміжних послуг на конкурентному ринку країн СНД, визначаються конкретні форми і маркетингові засоби для роботи з клієнтами на віддалених споживчих ринках Білорусі, Тюменської Півночі, Красноярського краю та інших регіонів Російської Федерації.

Реалізація маркетингової стратегії сприяє створенню додаткових робочих місць в галузях, що обслуговують курортну сферу і рекреацію: сільгоспвиробництві, місцевій переробній промисловості, внутрішньому і міжміському транспорті, громадському харчуванні і торгівлі, сфері побутових послуг і розваг на морі, дотриманні безпеки й охорони правопорядку, народних ремеслах і багато інших. Так, за оцінками корпорації «Оболонь», що працює на ринку харчових продуктів та технологій, на кожне робоче місце, створене на підприємстві, припадає 10 робочих місць суміжників [16, с. 7].

У курортній рекреації синергійний ефект використання інвестицій у робочу силу ще вищий, оскільки сам носій робочої сили та здатностей є капіталом для організації, а сама діяльність є інтегрованою. За даними Всесвітньої Туристичної Організації, комплексне обслуговування одного іноземного туриста еквівалентне створенню 9 нових робочих місць, вартість яких у декілька разів нижча, ніж в інших галузях, а, за розрахунками швейцарського професора Х.П. Шмідхаузера, кожна тисяча місць у туристичних закладах розміщення утворює в середньому 459 робочих місць у сфері обслуговування (2/3 із них – у готельному господарстві, решта – в інших підприємствах сфери обслуговування) [17, с. 137-153].

Позитивний вплив курортно-рекреаційної діяльності на економіку, науковці визначають через економічні ефекти:

прямий ефект – прибутки від об'єктів I групи: доходи туристичних агентств, готелів, ресторанів, історико-культурних об'єктів та інших підприємств туристичної індустрії, а також доходи магазинів від покупок, що здійснюються туристами;

непрямий ефект – прибутки від об'єктів II групи: доходи будівельних організацій, банків, постачальників харчів, комунальних служб, отримані ними від реалізації продукції та послуг об'єктам I групи, а також заробітна плата робітників підприємств I групи;

індукований ефект – прибутки від об'єктів III групи: доходи інших місцевих резидентів у вигляді заробітної плати, дивідендів, орендної плати та інших видів платежів, отриманих ними від реалізації продукції та послуг об'єктам II групи [18, с.165–177].

По-четверте, створюються конкурентні переваги регіону в порівнянні з іншими територіями. Менеджер приватного готелю в польських Бескидах приводу конкуренції між міні-готелями висловився так: «Наші туристичні об'єкти не конкурують, а працюють разом, і кожен клієнт для нас бажаний, ми поважаємо клієнтів один одного. Не важливо, в який готель вони приїждять, головне – вони їдуть до Польщі...» [19, с.18]. Більш успішний бізнес створює передумови виникнення та розвитку точок економічного зростання і мінімізації інвестором ринкового ризику.

Висновки. Таким чином, розвиток ефективно функціонуючих кластерів може розглядатися як пріоритетна форма розвитку регіональної економіки. Особливість кластерного підходу в управлінні розвитком регіональної економіки полягає в тому, що в умовах кластеризації прискорення отримують не тільки пріоритетні виробництва, що стають полюсами зростання у регіоні, а і галузі міського господарства, безпосередньо пов'язані з комунальним, транспортним, готельним тощо обслуговуванням відпочиваючих.

Джерела та література

1. Гранберг А.Г., Шульберг Б.М. Проблемы развития экономических районов. – В кн.: Путь в XXI век: стратегические проблемы и перспективы российской экономики/ Рук. авт. колл. Д.С.Львов; Отд. Экон.РАН; науч.-ред. совет издательства “Экономика”. – М.:ОАО “Издательство “Экономика”, 1999. (Системные проблемы России). – С.639–704.
2. Ахметжанова С.Б. Управление пищевой промышленностью: пути совершенствования // Регион: экономика и социология. - 2002. – № 1. – С. 167–175.
3. Вареник М. Регіональні аспекти малого підприємництва // Урядовий кур'єр. – 2002. – № 182. – 3 жовтня.
4. Гнатюк Н.В. Кластер сільського туризму і розвиток сільської громади // Туризм у XXI столітті: глобальні тенденції і регіональні особливості / Матеріали 11-ї Міжнародної науково-практичної конференції (10-11 жовтня 2001 р.). Редкол.: Цибух В.І. та ін. К.: Знання України, 2002. – С.123–132.
5. Гудзь П.В. Економічні проблеми розвитку курортно-рекреаційних територій.- Донецьк: ІЕПД НАН України, ТОВ “Юго-Восток, Лтд”, 2001. – 270 с.
6. Котлер Ф., Боуэн Дж., Мейкенз Дж. Маркетинг. Гостеприимство и туризм: Учебник для вузов/ Пер. с англ. под ред. Р.Б.Ноздревой. – М.: ЮНИТИ. – 1998. – 787 с.
7. Мингалев Ж., Качева С. Кластеры и формирование структуры региона // Мировая экономика и международные отношения. – 2000. – № 5. – С. 95–101.
8. Несторенко О.В. Моделі формування ціни в кластерних утвореннях (на прикладі підприємств санаторно-курортної сфери).- Автореферат дис. на здобуття наук. ступ. канд. екон. наук. – Харків, 2003. – 20 с.
9. Аналітичні матеріали. Державна політика розвитку туризму в Україні (стан, проблеми, перспективи). – К.: Вид-во Держтурадміністрації України, 2003. – 87 с.
10. Семена Н. По совковости – кластером // Зеркало недели. – 2005. – №20 (548), 28 мая.

11. Портер, Майкл, Э. Конкуренция.:Пер. с англ.: Уч. пос. – М.: Издательский дом “Вильямс”, 2000. – 495 с.: ил.- Парал. тит. англ.
12. Прайс В. Людська поведінка: фактор у прикладній економіці // Перспективні дослідження. – Кластер-на модель регіонального розвитку. – 1999. – № 2. – С.3–16.
13. База відпочинку с. Канівське “Оріяна” // Ваш партнер. – 2000. – № 5–6. – С. 52–53.
14. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-ІУ // Офіційний вісник України. – 2003.– №11. – Ст.462.
15. Емельянов А.В. Механизмы разработки региональной программы развития туризма // www.mstu.edu.ru.
16. Слободян О. Абетка й філософія успіху «Оболоні»// Урядовий кур’єр. – 2000. – № 98. – 1 червня.
17. Гресева І.М. Сучасна індустрія туризму і її роль в світовій економіці // Туристично-краєзнавчі дослідження. Випуск 2. – К.: ЧП “Кармаліта”, 1999.– С.76–82.
18. Ансофф И. Новая корпоративная стратегия. – СПб:Питерком, 1999. – 466 с.
19. Бажал І. Громадою легше і туриста залучити! // Дзеркало тижня. – 2002. – № 41. – 26 жовтня.

Ермоленко Г.Г, Геращенко В.Н.

МОДЕЛИРОВАНИЕ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ АВТОТРАНСПОРТНОЙ КОМПАНИИ В РЕКРЕАЦИОННОМ РЕГИОНЕ В ЦЕЛЯХ ПОВЫШЕНИЯ ЕЕ ФИНАНСОВОЙ УСТОЙЧИВОСТИ

Постановка проблемы. Важнейшее условие выхода экономики Украины из кризиса – эффективное функционирование всей транспортной системы страны, основу которой составляет автомобильный транспорт. Для создания предпосылок экономического роста в государстве автомобильный транспорт как составная производственной инфраструктуры обеспечивает единство основных звеньев разного уровня управления – от отдельных предприятий к регионам.

Решение проблем рыночной экономики невозможно без создания новой системы экономических отношений субъектов хозяйствования, которые для достижения положительных финансовых результатов работы автотранспортных предприятий (АТП) должны создать условия для развития конкурентоспособности. Таким образом, проблема состоит в том, чтобы финансы как инструмент влияния на производственно-хозяйственную деятельность предприятия обеспечивали эффективность его работы и как следствие способствовали прогрессивному развитию субъекта хозяйствования.

Методологическая база и практические аспекты функционирования автомобильного транспорта представлены в работах таких зарубежных ученых: И.Ансоффа, М.Портера, А.Томпсона, Р.Уотермана. Проблемы экономики и финансов транспорта занимались и украинские ученые: В.М.Бобровник, Е.А.Чигринец, М.Н.Дяченко, О.Л.Ложачевская, С.М.Тулъчинская, А.Н. Ярош, Н.К. Роздобудько, Ю.Ф. Кулаева, В.В.Язык, Е.М.Сыч, А.О.Смехов, Ю.М.Цветов, Л.С.Чеснокова, В.Г.Шинкаренко, Д.Л.Товкун, Н.Ф.Скочук, Я.Т.Рыбак. Изучение научных трудов предшественников позволило установить приоритетные направления исследований в области транспорта и методическую базу, определить постулаты конкурентоспособности деятельности автотранспортных предприятий, выделить концепции развития организационных структур управления автотранспортными предприятиями, рассмотреть региональные аспекты развития транспортного комплекса. Проблема повышения эффективности функционирования транспорта доньше решалась различными путями и методами: использовался тарифно-ценовой механизм, совершенствовалось качество предоставления транспортных услуг, проводились маркетинговые исследования и организационно-методические мероприятия по повышению эффективности пассажирских перевозок, исследовались технико-эксплуатационные и экономические показатели деятельности автотранспорта.

Однако нерешенной остается проблема моделирования финансовой устойчивости работы автотранспортной компании в условиях рыночной экономики. До сих пор никем не была изучена специфика предоставления услуг автостанционного обслуживания и ее влияние на финансовую устойчивость деятельности предприятия.

Актуальность темы. Данная тема является актуальной и представляет собой научную новизну, так как автотранспорт как важный фактор какой-либо инфраструктуры имеет большое значение в сбалансированном развитии и эффективном функционировании экономики. Особое значение приобретает эффективное функционирование автотранспорта в рекреационном регионе, где его деятельность носит сезонный характер, а так же имеет своей особенностью нерегулярность получения доходов, что связано с сезонными изменениями объемов производства услуг.

Финансы являются инструментом влияния на производственно-хозяйственную деятельность предприятия, а так же экономическую устойчивость его работы. Активная функция финансов состоит в том, что они существенным образом влияют на формирование предложения услуг, уровень эффективности использования трудовых и материальных ресурсов [5]. Изложенное разрешает сделать вывод, что тема статьи является актуальной и своевременной, и поэтому мы можем сформулировать ее цель и задачи.

Цель статьи. Целью статьи является моделирование деятельности автотранспортной компании ОАО «АК «Крымавтотранс»», осуществляющей производство услуг автостанционного обслуживания в рекреационном регионе, для повышения финансовой устойчивости ее работы.

Задачи статьи. Достижению цели способствовало решение следующих задач:

- выявление особенностей деятельности ОАО АК «Крымавтотранс»;